

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 6/2010-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. januára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti H., Spolková republika Nemecko, právne zastúpenej advokátom JUDr. O. K., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 4/2005 a jeho rozsudkom z 12. februára 2009 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžf 72/2009 a jeho rozsudkom z 27. augusta 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. novembra 2009 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti H., Spolková republika Nemecko (ďalej len „sťažovateľka“), právne zastúpenej advokátom JUDr. O. K., B., vo veci namietaného

porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 4/2005 a jeho rozsudkom z 12. februára 2009 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžf 72/2009 a jeho rozsudkom z 27. augusta 2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozhodnutiami Colného úradu S. (ďalej len „úrad“) sp. zn. 230/04-6524 17. R z 26. februára 2004, sp. zn. 228/04-6524 16. R z 26. februára 2004, sp. zn. 223/04-6524 15. R z 25. februára 2004, sp. zn. 220/04-6524 14. R z 25. februára 2004, sp. zn. 218/04-6524 13. R z 24. februára 2004, sp. zn. 216/04-6524 12. R z 24. februára 2004, sp. zn. 210/04-6524 11. R z 23. februára 2004, sp. zn. 202/04-6524 10. R z 19. februára 2004, sp. zn. 200/04-6524 9. R z 19. februára 2004, sp. zn. 196/04-6524 8. R z 18. februára 2004, sp. zn. 192/04-6524 7. R zo 17. februára 2004, sp. zn. 186/04-6524 6. R zo 16. februára 2004 a sp. zn. 182/04-6524 5. R zo 16. februára 2004, úrad rozhodol o colnom dlhu (povinnosti sťažovateľky zaplatiť colný dlh) v celkovej sume 1 014 398 Sk. Tento colný dlh sťažovateľke vznikol podľa § 198 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1996 Z. z. Colný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „starý colný zákon“) nezákonným odňatím tovaru prepravovaného v spoločnom tranzitnom režime spod colného dohľadu, keďže tovar nebol v lehote určenej úradom odoslania predložený úradu určenia. Podľa úradu sťažovateľka v zmysle § 198 ods. 3 písm. d) starého colného zákona naplnila materiálne znaky postavenia dlžníka, lebo ako hlavná zodpovedná podľa § 2 písm. d) prílohy I Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime nespĺnila povinnosť vyplývajúcu zo spoločného tranzitného režimu.

Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „riaditeľstvo“) rozhodnutím č. k. 18489etc/04-1410 z 2. novembra 2004 zamietlo odvolanie sťažovateľky a potvrdilo prvostupňové rozhodnutia úradu.

Sťažovateľka následne podala žalobu o preskúmanie právoplatného rozhodnutia riaditeľstva vydaného v správnom súdnictve. Táto žaloba bola rozsudkom krajského súdu č. k. 1 S 4/2005-32 z 12. februára 2009 zamietnutá. Na základe odvolania sťažovateľky rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf 72/2009 z 27. augusta 2009 bol rozsudok krajského súdu potvrdený. Z doložky právoplatnosti vyplýva, že rozsudok najvyššieho súdu nadobudol právoplatnosť 24. septembra 2009.

Podľa názoru sťažovateľky rozhodnutia orgánov verejnej správy, ako aj všeobecných súdov v danej veci sú z viacerých pohľadov v rozpore so zákonom. Sťažovateľka argumentuje tým, že

*„- rozhodnutie Colného úradu S. bolo vydané v rozpore s § 458 zák. č. 238/2001 Z. z.
- rozhodnutie bolo vydané v rozpore s § 7 ods. 1 zák. č. 240/2001 Z. z.
- colné orgány v konaní postupovali v rozpore s § 3, 32 a 34 z toho dôvodu, že nezistili objektívne skutkový stav veci.*

1) Krajský súd v Bratislave dospel k záveru, že postup správnych orgánov nebol v rozpore s § 91 zák. č. 199/2004 Z. z. v spojení s § 458 zák. č. 238/2001 Z. z. a colné orgány postupovali v súlade so zákonom, keď postupovali podľa tých hmotnoprávných ustanovení zák. č. 180/1996 Z. z., ktoré boli účinné, keď došlo k rozhodnej udalosti. Krajský súd dospel k záveru, že v danom prípade bolo konanie začaté pred 01. 07. 2001.

Najvyšší súd dospel k záveru, že k odňatiu tovaru došlo za účinnosti Colného zákona č. 180/1996 Z. z. a že colný dlh vzniká fakticky priamo, nastaním zákonom predpokladaných skutočností (§ 198 ods. 2 zák. č. 180/1996 Z. z.). Preto rozhodnutie Colného úradu S. túto skutočnosť iba deklaruje. Podľa NS SR rovnako je rozhodnutie deklaratórne i v časti určenia dlžníka. Na základe týchto skutočností najvyšší súd konštatuje, že Colné riaditeľstvo i Colný úrad S. v napadnutých rozhodnutiach konštitutívne nerozhodovali - neaplikovali v tom čase neúčinný právny predpis, ale iba deklaratórne konštatovali skutočnosti, ktoré nastali za jeho účinnosti.

2) K otázke, že rozhodnutie bolo vydané v rozpore s § 7 ods. 1 zák. č. 240/2001 Z. z., krajský súd uviedol, že Colný úrad S. konal ako príslušný orgán. Najvyšší súd sa s jeho závermi stotožnil.

3) *Ďalším dôvodom, pre ktorý nezákonnosť rozhodnutí namietal sťažovateľ, bolo nesprávne zistenie skutkového stavu veci, pretože colné orgány pri dokazovaní nepostupovali v súlade s § 34 správneho poriadku.*

Podľa názoru krajského súdu, s ktorým sa stotožnil aj Najvyšší súd SR, bol objektívne zistený skutkový stav veci, pričom aj krajský súd konštatujú, že sťažovateľ v zmysle dohovoru o spoločnom tranzitnom režime svoje povinnosti riadne nesplnil, nakoľko nepredložil colnému úradu predmetný tovar, prípadne počas konania nepredložil potrebné doklady o dodaní tovaru colnému úradu určenia alebo inému colnému úradu. Námietskou sťažovateľa, že colný úrad nevykonal ním navrhnutý dôkaz, teda vypočúť vodiča, sa krajský súd ani najvyšší súd vôbec nezaoberal.“.

1. Sťažovateľka k aplikácii neúčinného právneho predpisu uviedla, že podľa jej názoru všeobecné súdy vec posúdili podľa starého colného zákona, hoci správne mala byť otázka vzniku colného dlhu posudzovaná podľa zákona č. 238/2001 Z. z. Colný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „nový colný zákon“). Podľa § 458 ods. 1 nového colného zákona nie je rozhodujúce, či sa colný dlh autoritatívne deklaruje rozhodnutím orgánu verejnej správy, alebo týmto rozhodnutím konštitutívne vzniká. Podľa tohto ustanovenia totiž možno starý colný zákon podľa sťažovateľky použiť len v prípade, ak sa konanie začalo pred 1. júlom 2001, čo v danom prípade nebolo splnené.

2. K otázke miestnej príslušnosti sťažovateľka uviedla, že vzhľadom na § 7 ods. 1 zákona č. 240/2001 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve v znení neskorších predpisov úrad konajúci vo veci ako orgán prvého stupňa v skutočnosti nebol miestne príslušný. Názor, podľa ktorého v územnom obvode úradu došlo k naplneniu právnych a skutkových podmienok vzniku colného dlhu, pretože v jeho obvode prišlo k odňatiu tovaru spod colného dohľadu, nie je na základe zistených faktov podľa názoru sťažovateľky akceptovateľný. Skutočnosť, že zásielka vstúpila na územie Slovenskej republiky cez hraničný priechod nachádzajúci sa v územnom obvode úradu, podľa sťažovateľky nezakladá miestnu príslušnosť úradu, pretože iba preukazuje, že zásielka bola dopravená na územie Slovenskej republiky, a zároveň zakladá príslušnosť orgánov Slovenskej republiky.

3. K nedostatočne zistenému skutkovému stavu sťažovateľka uviedla, že podľa jej názoru nebol riadne zistený skutkový stav vecí, pretože orgány verejnej správy nevykonali ňou navrhnutý dôkaz (svedecký výsluch vodiča), čo všeobecné súdy „odobrili“. Sťažovateľka totiž v správnom konaní tvrdila, že tovar dodaný bol. Dôkaz úradu o nedodaní tovaru spočívajúci v tom, že nebol zapísaný v evidenciách, sťažovateľka odmietala s poukazom na to, že zapísanie zásielky je povinnosťou colných orgánov. Poukazovala pritom na množstvo obdobných prípadov priamo súvisiacich s daným prípadom, v ktorých, aj keď tovar bol dodaný úradu určenia, nebol zapísaný v evidenciách colných orgánov, pričom diel č. 5 bol odoslaný úradu odoslania s pravými aj falošnými pečiatkami alebo odoslaný vôbec nebol. Tieto skutočnosti považovala sťažovateľka za dostatočné na vyvrátenie záveru, že tovar nebol dodaný úradu určenia a že sťažovateľka nespĺnila povinnosť dodať tovar (čo zakladalo jej zodpovednosť za colný dlh). Práve v tejto súvislosti sťažovateľka navrhla vypočuť vodiča, ktorý riadil kamión s tovarom a ktorý mohol dosvedčiť, že tovar bol dodaný úradu určenia (hoci ním nebol zaevidovaný).

Sťažovateľka v nadväznosti na uvedené žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Právo sťažovateľa vo veci porušenia jeho práva na domáhanie sa svojho práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 odes. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Najvyšším súdom vo veci sp. zn. 3 Sžf 72/2009 zo dňa 27. augusta 2009 porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Sžf 72/2009 zo dňa 27. augusta 2009.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátovi Judr. O. K. vo výške 106,98 € (1 úkon 53,49 € x 2 právne úkony podľa § 11 ods. 2 vyhl. č. 6545/2004 Z. z.) a 13,90 € režijný paušál (2 x 6,96 €) do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Sťažovateľka predovšetkým namieta nesprávne hmotnoprávne posúdenie veci podľa starého colného zákona, keďže konanie podľa nej nezačalo pred 1. júlom 2001, teda pred účinnosťou nového colného zákona, namieta nesprávne určenie miestnej príslušnosti úradu,

ako aj nedostatočné zistenie skutkového stavu. K týmto otázkam najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí uviedol:

„Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žalobca v konaní nepreukázal, že predmetný tovar bol dodaný colnému úradu určenia, inému colnému úradu, prípadne dôkaz o tom, že by bol predmetný tovar vyvezený z územia Slovenskej republiky. Vstup predmetného tovaru na územie Slovenskej republiky bol vo všetkých prípadoch zaevidovaný Colným úradom T. Pretože tovar nebol colnému úradu určenia dodaný, nebol colným úradom zaregistrovaný v registri dodaného tovaru. Colný úrad určenia pri dodaní tovaru potvrdzuje diely č. 4 a 5 tranzitného colného dokladu, pričom diel č. 5 je zaslaný colnému úradu odoslania. Vzhľadom na to, že diel č. 5 tranzitného dokladu neboli zaslaný colnému úradu odoslania colný úrad odoslania začal pátrať prostredníctvom pátracích listov zaslaných Colnému úradu Bratislava po predmetnom tovare. K námietke žalobcu, že nebol zistený skutkový stav v súlade s ust. § 32 a 34 správneho poriadku súd konštatoval, že táto je nedôvodná. Predmetný tovar nebol colnému úradu určenia dodaný a z tohto dôvodu nemohol byť ani colným úradom zaregistrovaný v registri dodaného tovaru. Žalobcom nebol predložený originál alebo úradne overená kópia dielu č. 5 tranzitného vyhlásenia. Námietku žalobcu, že konal colný úrad, ktorý nebol miestne príslušným na konanie, súd vyhodnotil ako nedôvodnú. V konaní bolo zistené, že v územnom obvode Colného úradu S. došlo k naplneniu právnych aj skutkových podmienok vzniku colného dlhu, t. j. došlo ku vzniku colného dlhu jeho nezákonným odňatím spod colného dohľadu a to v súlade s § 210 ods. 1, 2 zák. č. 180/1996 Z. z. Z vykonaného dokazovania colnými orgánmi je podľa názoru súdu nesporné, že v stanovenej lehote a ani následne žalobca ako hlavný zodpovedný nepredložil colnému úradu určenia tovar s požadovanými dokladmi. Tovar colnému úradu nebol dodaný vôbec.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie, v ktorom namietal, že súd v danom prípade posudzuje otázky tranzitu podľa predpisu, ktorý v čase vzniku colného dlhu nebol účinný, pretože Colný zákon č. 238/2001 Z. z. nadobudol účinnosť dňa 01. 07. 2001 a podľa skutkového stavu k porušeniu predpisov a vzniku colného dlhu malo dôjsť v jednotlivých prípadoch v roku 2000 v mesiacoch máj až august. ...

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní

žalobcu (§ 212 ods. 1 O. s. p.; § 246c ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 prvá veta O. s. p.) a podľa § 250ja ods. 3, druhá veta O. s. p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O. s. p. napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V odvolacom konaní boli medzi účastníkmi konania sporné tie isté otázky ako v prvostupňovom konaní. Spornou bola právna otázka, či žalovaný správny orgán i správny orgán prvého stupňa aplikovali v napadnutých rozhodnutiach na posúdenie vzniku colného dlhu účinný hmotnoprávny právny predpis. Žalobca tvrdil porušenie ust. § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z. (Colný zákon) pretože colné konanie ohľadne vzniku colného dlhu nezačalo za účinnosti predchádzajúceho colného zákona č. 180/1996 Z. z.

Najvyšší súd zistil, že správne orgány procesné postupovali podľa zákona č. 240/2001 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a Colného zákona č. 238/2001 Z. z., účinných v čase vydania napadnutých rozhodnutí. Na posúdenie podmienok vzniku colného dlhu a určenie colného dlhu však správne aplikovali ust. § 198 ods. 1 zákona č. 180/1996 Z. z. (Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov, účinný do 30. 6. 2001).

Podľa § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z. (Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov) na konanie začaté pred 1. júlom 2001 sa použijú doterajšie predpisy.

Podľa § 458 ods. 4 zák. č. 238/2001 Z. z. (Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov) ak vznikol colný dlh iným spôsobom ako prijatím colného vyhlásenia, colný dlh sa oznámi dlžníkovi vydaním osobitného rozhodnutia.

Podľa § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z. (Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov) na konanie začaté pred 1. júlom 2001 sa použijú doterajšie predpisy.

Podľa § 198 ods. 1 zák. č. 180/1996 Z. z. (Colný zákon účinný do 30. 06. 2001) colný dlh pri dovoze tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu, vzniká jeho nezákonným odňatím spod colného dohľadu.

Podľa § 198 ods. 2 zák. č. 180/1996 Z. z. (Colný zákon účinný do 30. 6. 2001) colný dlh vznikne v okamihu odňatia tovaru spod colného dohľadu.

Najvyšší súd zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že k odňatiu tovaru spod colného dohľadu došlo jeho nedodaním v lehote určenej colným úradom odoslania. K odňatiu tovaru došlo za účinnosti Colného zákona č. 180/1996 Z. z.. Colný dlh v danom prípade vzniká fakticky, priamo ex lége nastaním zákonom predpokladaných skutočností (§ 198 ods. 2 zák. č. 180/1996 Z. z.). Preto rozhodnutia Colného úradu S. správne túto skutočnosť iba deklarujú a formou rozhodnutia colný dlh dlžníkovi oznamujú. Dlžníkovi sa neukladá povinnosť konštitutívnym individuálnym správnyim aktom - rozhodnutím colného úradu. Rovnako je rozhodnutie deklaratórne i v časti určenia dlžníka - žalobcu. Žalovaný i Colný úrad S. v napadnutých rozhodnutiach konštitutívne nerozhodovali - neaplikovali v tom čase už neúčinný právny predpis - Colný zákon č. 180/1996 Z. z., ale iba deklaratórne konštatovali skutočnosti, ktoré nastali za účinnosti tohto právneho predpisu, keďže colný dlh v zmysle ust. § 198 ods. 1 Colného zákona č. 180/1996 Z. z. vznikol ex lege. A pokiaľ určitá právna skutočnosť (v danom prípade colný dlh) nastáva ex lege možno jej vznik deklarovať iba podľa právneho predpisu účinného (upravujúceho podmienky vzniku tejto právnej skutočnosti), v období kedy nastala.

Colný úrad S. konal vo veci ako príslušný orgán. V jeho územnom obvode došlo k naplneniu právnych aj skutkových podmienok vzniku colného dlhu, t. j. ku vzniku colného dlhu jeho nezákonným odňatím spod colného dohľadu.

Skutočnosti ohľadne listinného dôkazu zn. 2325/2003-890203 zo dňa 17. 01. 2003 neboli žalobcom uvedené v žalobe, ale až v odvolacom konaní. Vzhľadom na to, že súd je pri preskúmaní rozhodnutia a postupu žalovaného viazaný i dôvodmi žaloby (medze žaloby v zmysle § 250j ods. 1 O. s. p.), nie je možné tieto rozširovať ani v odvolacom konaní. Najvyšší súd preto tieto skutočnosti nepreskúmaval.“

Z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf 72/2009 vyplýva, že odvolací súd sa v zmysle § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 1 S 4/2005, a preto sa v odôvodnení obmedzil na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, resp. doplnil na zdôraznenie jeho správnosti ďalšie dôvody. Ako vyplýva z rozhodnutia, v odvolacom konaní, medzi účastníkmi konania boli sporné tie isté otázky ako v prvostupňovom konaní. Spornou bola právna otázka, či žalovaný správny orgán (ale aj

prvostupňový) aplikoval v napadnutých rozhodnutiach na posúdenie vzniku colného dlhu účinný hmotnoprávny právny predpis. Sťažovateľka tvrdila, že bol porušený § 458 ods. 1 nového colného zákona, pretože colné konanie týkajúce sa vzniku colného dlhu nezačalo za účinnosti starého colného zákona.

1. Stanovisko najvyššieho súdu, podľa ktorého z hmotnoprávneho hľadiska bolo potrebné na vec aplikovať hmotnoprávne ustanovenia starého colného zákona, keďže počas jeho účinnosti došlo ku vzniku colného dlhu, sa rozhodne nejaví z pohľadu ústavného súdu ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Práve naopak, pochybnosti vyvoláva skôr právny názor sťažovateľky. Znamenal by totiž aplikáciu pravej retroaktivity, lebo na hmotnoprávne posúdenie skutkového stavu, ktorý sa stal za účinnosti starého colného zákona, by sa mali aplikovať hmotnoprávne ustanovenia nového colného zákona, o obsahu ktorého účastníci správneho konania v kritickom čase nemohli nič vedieť, a preto sa ním nemohli ani riadiť. Použitie nového colného zákona prichádzalo do úvahy iba z procesnoprávneho hľadiska. Preto je podľa názoru ústavného súdu táto časť sťažnosti zjavne neopodstatnená.

2. Znaky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti nevykazuje ani záver, že miestna príslušnosť colného úradu, ktorú určil najvyšší súd, bola určená nesprávne. Odôvodnenie miestnej príslušnosti colného úradu v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu odôvodnené ústavne akceptovateľným spôsobom, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Sťažovateľka síce vychádza zo správneho stanoviska, podľa ktorého miestne príslušný je úrad, v územnom obvode ktorého došlo k odňatiu tovaru spod colnej kontroly, avšak zároveň tvrdí, že potom, ako tovar došiel na územie Slovenskej republiky (cez prechod Skalica v rámci územného obvodu úradu), bol dodaný úradu určenia, ktorý to však zatajil a tovar do svojej evidencie nezaviedol. Vzhľadom na toto skutkové tvrdenie je sťažovateľka tej mienky, že k odňatiu tovaru spod colnej kontroly došlo v územnom obvode úradu určenia, a preto tento mal ako správne miestne príslušný v danej veci konať.

3. K námietke, že v konaní nebol objektívne zistený skutkový stav, ústavný súd predovšetkým uvádza, že podľa svojej konštantnej judikatúry zásadne nemá oprávnenie

preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04), a preto túto časť sťažnosti ústavný súd odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd k otázke posúdenia administratívno-právnej zodpovednosti dodáva, že v správnom konaní sa táto určuje správnym orgánom a v prípade správnych deliktov nemusí byť vždy založená na preukázaní zavinenia účastníka a môže nadobudnúť charakter objektívnej zodpovednosti. Postavenie účastníka v colnom konaní je založené na povinnosti obstaráť všetky dôkazy a podklady potrebné na preukázanie pravdivosti tvrdených skutočností. Podľa § 100 starého colného zákona deklarant zodpovedá colnému orgánu za splnenie povinností, ktoré vyplývajú z režimu tranzitu; najmä je povinný zabezpečiť, aby sa tovar za podmienok určených colným orgánom odoslania predložil colnému orgánu určenia v nezmenenom stave, s neporušenou colnou uzáverou a s pripojenými dokladmi. V Časti I. a V., Prílohe I. Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime uverejnenom v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 187/1996 Z. z. bol v čase predmetného konania upravený aj inštitút hlavného zodpovedného podľa čl. 2 písm. d) Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime ako osoba, ktorá vo svojom mene alebo prostredníctvom splnomocneného zástupcu podaním príslušného vyhlásenia prejavila vôľu uplatniť tranzitný režim a ktorá je v zmysle čl. 11 písm. a) Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime povinná predložiť tovar a tranzitný doklad T1 úradu určenia v určenej lehote a v nezmenenom stave a dodržať podmienky na zabezpečenie totožnosti určené úradom odoslania, podľa písm. b)

dodržať ustanovenia spoločného tranzitného režimu a podľa písm. c) zaplatiť clo a iné platby, ktoré vzniknú za určitých okolností z titulu porušenia predpisov alebo protiprávneho konania v priebehu režimu spoločného tranzitu alebo v súvislosti s ním. Sťažovateľka takto ustanovenú povinnosť nesplnila a ani nijakým spôsobom nepreukázala, že márne vykonala všetky opatrenia na jej splnenie.

Nemožno sa stotožniť ani s námietkou nedostatočného zistenia skutkového stavu založenou na tom, že orgány verejnej správy nepovažovali za potrebné vypočuť vodiča navrhovaného sťažovateľkou ako svedka. V tomto smere je odôvodnenie rozhodnutí príslušných orgánov verejnej správy a všeobecných súdov podľa názoru ústavného súdu dostatočné a z ústavného hľadiska akceptovateľné. Je nepochybné, že tovar nebol úradom určenia zaevidovaný a následne úrad určenia nezaslal diel č. 5 tranzitného colného dokladu úradu odoslania. Preto rozhodujúci záver, podľa ktorého bol tovar odňatý spod colnej kontroly jeho nedodaním úradu určenia v určenej lehote, nie je ani arbitrárny, ani zjavne neodôvodnený. Ústavný súd preto rozhodol aj v tejto časti o odmietnutí sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (napr. II. ÚS 285/09, III. ÚS 168/09).

Ústavný súd akceptujúc subsidiárnu právomoc odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti, v ktorej namieta porušenie svojich práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 4/2005 a jeho rozsudkom z 12. februára 2009 pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. januára 2010